

Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Komisjoni ettepanek: nõukogu otsus, millega järeldatakse ilmset ohtu, et Poola Vabariik rikub oluliselt õigusriigi põhimõtet“

(2018/C 176/03)

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE,

- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2017. aasta ettepanekut nõukogule võtta vastu otsus Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel;
 - võttes arvesse komitee 23. märtsi 2017. aasta resolutsiooni „Õigusriigi põhimõte ELis kohalikust ja piirkondlikust vaatepunktist“;
 - võttes arvesse komitee 12. veebruari 2015. aasta arvamust „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mitmetasandilisel kaitsmisel Euroopa Liidus“;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni õigusriigi põhimõtte ja demokraatia olukorra kohta Poolas;
 - võttes arvesse Veneetsia komisjoni 8.–9. detsembril 2017. aastal toimunud täiskogu 113. istungjärgul vastu võetud arvamust Poola presidendi esitatud kohtute nõukogu seaduse muutmise eelnõu ja ülemkohtu seaduse muutmise eelnõu kohta ning üldkohtute korralduse seaduse kohta;
1. kinnitab oma poolehoidu Euroopa Liidu aluseks olevatele ühistele põhiväärtustele, sealhulgas demokraatia ja õigusriigi põhimõtte austamine, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2, ELi põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste konventsioonis;
 2. on seisukohal, et need väärtused loovad aluse liikmesriikide, liikmesriikide ja ELi institutsioonide ning kõigi valitsustasandite vastastikusele usaldusele;
 3. rõhutab, et enamik õigusriigi aluseks olevaid põhimõtteid – seaduslikkus, põhiõiguste austamine, võrdsus seaduse ees, väljendus- ja kogunemisvabadus, läbipaistvus, aruandekohustuslikkus, võimude lahusus, demokraatlik ja pluralistlik protsess õigusaktide jõustamiseks, õiguskindlus, täidesaatva võimu omavoli keelamine, sõltumatud ja erapooletud kohtud ning tulemuslik kohtulik kontroll – on otseselt või kaudselt olulised kohalike ja piirkondlike omavalitsuste toimimiseks ja eeldus nende aktiivseks osalemiseks Euroopa integratsiooni protsessis;
 4. toetab seepärast komisjoni 20. detsembri 2017. aasta ettepanekut nõukogule võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel vastu otsus, mis põhineb hinnangul, et on ilmne oht, et Poola Vabariik rikub oluliselt õigusriigi põhimõtet;
 5. loodab, et Poola valitsus ja Euroopa Komisjon alustavad konstruktivist dialoogi selle üle, kuidas lahendada olukord enne 20. märtsi 2018, et eelkõige vältida kahjulikku ülekanduvat mõju ELi otsustusprotsessile, sh ettepanekute osas, mille komisjon peab esitama 2020. aasta järgseks programmitöö perioodiks;
 6. avaldab vastuseisu poliitilistele järeltingimustele, mis tähendaksid et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid riigi valitsuse poliitika vangid, millega võib kaasneda linnadele ja piirkondadele suunatud ELi rahastamise peatamine. Ühtekuuluvuspoliitika ei tohi sõltuda Euroopa tasandi tingimustest, mida ei saa mõjutada kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ega muud toetusesaajad. Komitee juhib siiski tähelepanu juba kehtivatele sätetele partnerluslepingutes, mis võimaldavad rahastamise peatada juhul, kui kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rikuvad õigusriigi põhimõtet. Komitee väljendab muret selle üle, kas võimalikud poliitilised tingimused juurdepääsu saamiseks ELi rahastamisele linnade ja piirkondade jaoks on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega;
 7. rõhutab samuti, et Euroopa Kohtus liikmesriigi suhtes algatatavas rikkumismenetluses võib kohus langetada otsuse, et trahvid peab tasuma keskvalitsus;

8. teeb komitee presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogu eesistujariigile Bulgaariale ja Euroopa Ülemkogu eesistujale.

Brüssel, 1. veebruar 2018

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Karl-Heinz LAMBERTZ
